

briker og Værksteder uden samtidigt at optage Tilsynsinstitutionen, idet man holder sig overbevist om, at selv de omhyggeligt udarbejdede Lovregler uden den kun vilde forblive et dødt Bogstaf. Selvfølgelig er der paa den anden Side Bestemmelser i den engelske Lovgivning, til hvilke der efter vore Forhold ikke vil udfordres noget Tilsvarende. Dette gjælder navnlig om de udsørlige Regler om Fabrikbørnenes Skolegang, der have været nødvendige i England, hvor der ikke herfter nogen almindelig Skoletvang, hvorimod Fabriklovgivningen hos os i dette væsentlige Punkt vil kunne støtte sig til den almindelige Skolelovgivning.

Medens Loven i det Hele kun er paatænkt at skulle angaa Børns og unge Menneskers Arbeide, er der dog en Retning, i hvilken man har ment at turde udstrække dens Omraade videre. Man har nemlig ikke fundet, at der var nogenjomhelst Grund til at indskrænke de Bestemmelser, der ved Udkastets § 24 paatænkes givne angaaende Sundhedsforholdene i Fabrikationsrummene, til blot at gjælde saadanne Fabriker og Værksteder, i hvilke Personer af de nævnte Grupper af Arbeidere foresindes. Disse Bestemmelser synes ligegodt at burde komme alle Arbeidere til Gode, og i denne Henseende udstrække Udkastets Bestemmelser derfor deres Virksomhed uden Forskiel til alle større Bedrifter.

Med Hensyn til Udkastets enkelte Afsnit skal Følgende bemærkes.

ad § 1.

Medens den første engelske Fabriklov af 1833 kun omfatter en enkelt Art af Fabriker, nemlig Spindlerierne og Væverierne, ere senere efterhaanden andre Fabrikationer inddragte under Fabriklovgivningens Omraade, alt som Dyrksomheden er bleven henhædet paa de i samme stedfindende for Arbejderne ugunstige Forhold. Saaledes ere Tid efter anden Rattuntrykkerierne, Farverierne, Blegierne, Knitplingsfabrikerne, Strømpevæverierne, Lervarefabrikerne, Svovlstiffabrikerne, Tapetfabrikerne, Metalvarefabrikerne, Glasvarefabrikerne m. fl. underkastede Fabriklovens Forstrifter; og endelig er det ved en

Lov af 1867 fastsat, at Fabriklovgivningen skal gjælde foruden for de særlig nævnte uden for alle andre ikke nævnte Fabriker, der beskæftige mindst 50 Arbeidere. Samtidig har en anden Lov af 1867 gjort tilsvarende Bestemmelser gjældende for alle Værksteder (hvor mekanisk Drevkraft ikke anvendes); og faktisk stiller Forholdet sig ogsaa for Fabrikernes Bedkommende saaledes, at ingen Fabrik, den være stor eller lille, vil kunne unddrage sig Fabrikinspektorenes Tilsyn, der nu altsaa udstrækker sig over Industriens hele Omraade.

At man ikke har indskrænket sig til Fabrikarbeidet alene, men ogsaa har medtaget Arbeidet i Værksteder og lignende Arbeidssteder, er begrundet i, at det maa erkendes, at Forholdene i Værksteder, netop jo mindre disse ere, kunne være ugunstigere for Arbejderne i sanitær og andre Henseender end i Fabrikkerne, og derfor nok saa meget kunne trænge til Statens Tilsyn.

I Overensstemmelse med hvad der saaledes er gjældende i England, er det her i § 1 foreslaaet at lade Loven komme til Anvendelse paa ethvert Arbeide, der forrettes i en Fabrik, et Værksted eller andet saadant Arbeidssted, hvor Arbeidet udføres for en Arbeidsgeber. Herunder vil altsaa ogsaa falde det Sted, hvor en Bygning opføres eller Bygningsreparationer eller andre Standsættelser og lignende Arbeider foretages, der iværksættes fra Arbeidsgeberens Værksted. Derimod har man her fra det Offentliges Tilsyn unddraget deels saadanne Arbeider, der foretages i Hjemmet, deels Arbeidssteder, hvor kun een Medhjælper benyttes. At kontrollere Arbeidet i Hjemmet turde paa den ene Side være at gaae noget for vidt, og paa den anden Side vilde et saa omfattende Tilsyn blive uoverkommeligt, et Hensyn, som ogsaa har fremkaldt den Bestemmelse, at Værksteder, hvor kun een Medhjælper beskæftiges, og hvor Forholdet derfor i Reglen vil have Lighed med det førstnævnte, holdes udenfor Lovens Omraade. — Den svenske Lovgivning udstrækker sit Forbud mod Børns Arbeide ogsaa til deres Anvendelse som Medhjælpere i Handelsvirksomhed, se Tid. 18. Juni 1864 § 15 (i Bilaget), men der er neppe tilstrækkelig Grund til at